

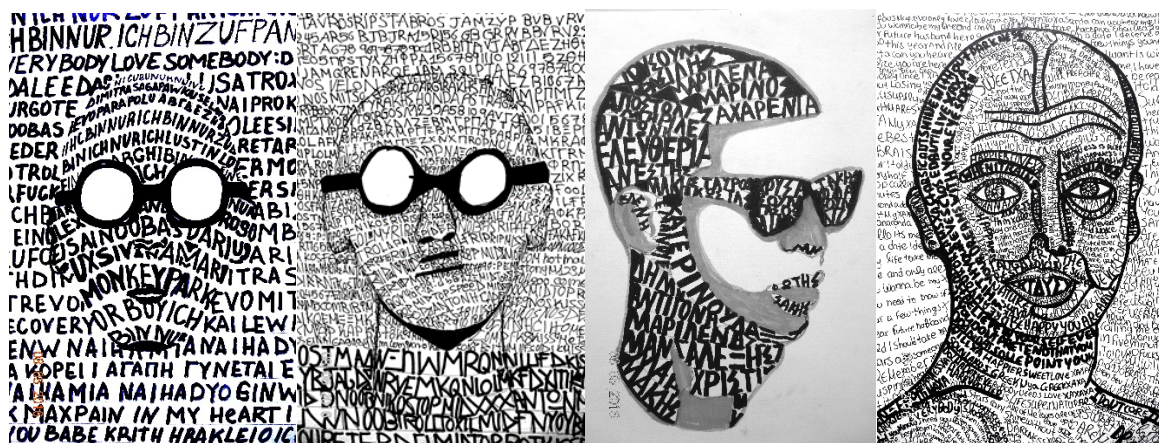
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Πρόγραμμα πολιτιστικών θεμάτων Αφήγηση με εικόνες Οπτική γλώσσα και επικοινωνία

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΙΔΑΚΗΣ ΠΕ08 ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ
vidakisath@gmail.com

Συνολικός αριθμός μαθητών που πήραν μέρος: Εννέα.

Το πρόγραμμα διερεύνησε δημιουργικά την γλώσσα των εικόνων στο χώρο των έντυπων και ηλεκτρονικών μέσων. Η γλώσσα αυτή αναφέρεται στην σχεδιασμένη εικόνα της οπτικής επικοινωνίας, την εικονογράφηση που συνοδεύει τον γραπτό λόγο αλλά κυρίως την τέχνη των κόμιξ. Στόχος ήταν μέσω του προγράμματος οι μαθητές να γνωρίσουν τις εικαστικές και εκφραστικές δυνατότητες της αφήγησης μέσω της σχεδιασμένης εικόνας συνειδοποιώντας τα επικοινωνιακά της πλεονεκτήματα, και να σχεδιάσουν δικά τους πρωτότυπα έργα. Οι μαθητές του προγράμματος είχαν επιλεγεί για το ενδιαφέρον τους για το θέμα του προγράμματος και τις ιδιαίτερες ικανότητες που διέθεταν. Το πρόγραμμα τους έδωσε την δυνατότητα να εμβαθύνουν πάνω στο θέμα και να τελειοποιήσουν τις σχεδιαστικές τους ικανότητες. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να τονωθεί η εκτίμησή τους σε σχεδιαστικές τους ικανότητες που συχνά εξασκούσαν μόνοι τους εκτός σχολικού περιβάλλοντος και να αποκτήσουν νέες γνώσεις και δεξιότητες. Το πρόγραμμα ανέδειξε ένα πεδίο δημιουργικότητας σχετικά περιθωριακό στα αναλυτικά προγράμματα της διδασκαλίας των εικαστικών μαθημάτων του καλλιτεχνικού σχολείου.

Η αφήγηση με εικόνες εμφανίζεται με τις πρώτες ενδείξεις της ανθρώπινης παρουσίας.

Από τα προϊστορικά βραχογραφήματα μέχρι τα κόμιξ και την ψηφιακά σχεδιασμένη κινούμενη εικόνα της εποχής μας οι άνθρωποι επικοινωνούσαν διηγούμενοι ιστορίες και μοιράζονταν τις εμπειρίες, τις ιδέες, τους φόβους και τις ελπίδες τους.

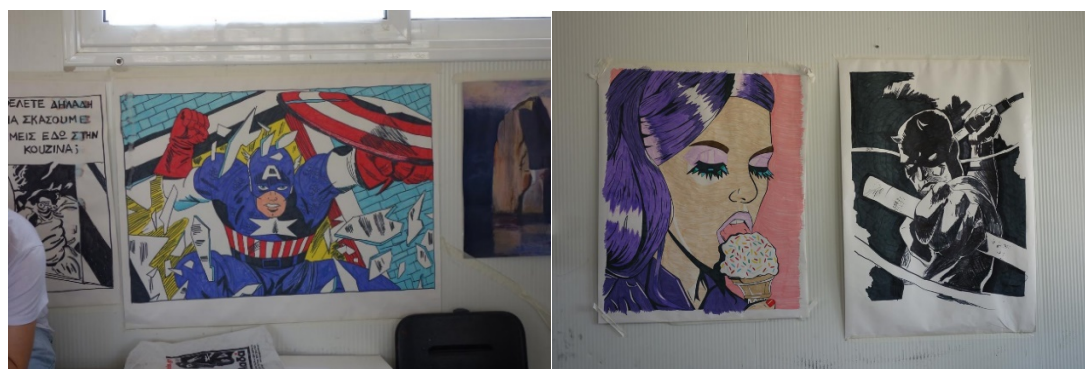
Οι αρχαίοι Έλληνες δημιούργησαν μια πλαστική γλώσσα που απελευθέρωσε τις μορφές για να αφηγηθούν με αληθοφάνεια και ακρίβεια, επηρεάζοντας καθοριστικά όλο τον δυτικό και στην συνέχεια τον παγκόσμιο οπτικό πολιτισμό.

Ο δεύτερος μεγάλος σταθμός στην εξέλιξη της αφήγησης μέσω της εικόνας είναι η περίοδος της αναγέννησης με την ανακάλυψη της τυπογραφίας που συνδυάστηκε με την εικονογράφηση με χαρακτηριστικά σχέδια.

Στην εποχή μας με την παντοδυναμία των ψηφιακών μέσων ζούμε την τρίτη και μεγαλύτερη σε επιρροή εποχή της εικόνας. Σε όλη την ιστορία του ανθρώπου η εικόνα ταυτιζόταν, αλληλοεπιδρούσε και συνόδευε τον γραπτό λόγο. Στην εποχή μας πλέον τείνει να αποκτήσει τα χαρακτηριστικά μιας γλώσσας με παγκόσμια ισχύ, στην οποία συγχωνεύονται γλωσσικά και οπτικά στοιχεία. Η φωτογραφία, ο κινηματογράφος, τα κόμιξ και η σχεδιασμένη κινούμενη εικόνα ήταν οι κυρίαρχες τέχνες του 20^{ου} αιώνα και όλα δείχνουν πως θα συνεχίσουν να είναι και στον 21^ο επεκτείνοντας την επιρροή τους.

Η παράδοση της ιαπωνικής τέχνης με τις αφηγηματικές και εικαστικές της ιδιαιτερότητες βοήθησε να δημιουργηθεί στον 20^ο αιώνα η μεγάλη σχολή των ιαπωνικών κόμιξ.

Τα αμερικάνικα κόμιξ με τους σούπερ ήρωες βασίζονται σε εντυπωσιακά σχέδια με ρεαλιστικό χαρακτήρα. Μυώδεις μεταλλαγμένοι πρωταγωνιστές, εξωγήινοι, υπερφυσικές δυνάμεις, και φονικά υπερόπλα. Η μυθολογίες της εποχής μας...

Θεματολογία στην οποία εντάχθηκε το πρόγραμμα : Εικαστικό εργαστήριο, με δράσεις μέσα στο σχολείο.

Διάρκεια Προγράμματος: Από τέλος Νοεμβρίου μέχρι τέλος Ιουνίου.

Δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Προγράμματος:

Προβολές φωτογραφικού και κινηματογραφικού υλικού από τον χώρο της οπτικής επικοινωνίας (πολιτικό, κοινωνικό και διαφημιστικό περιεχόμενο), καλλιτέχνες και είδη τέχνης που εμπλέκονται με την οπτική επικοινωνία, (χαρακτική, Pop art, Op art, σουρεαλισμός κόμιξ και κινούμενο σχέδιο, αφίσα, εφαρμογές γραφιστικής).

Οι προβολές συνδυάστηκαν με εργαστηριακές ασκήσεις που αφορούσαν τεχνικές απλοποίησης και σχηματοποίησης, καθώς και δημιουργίας αφήγησης με την χρήση και της φωτογραφικής η κινηματογραφικής μηχανής.

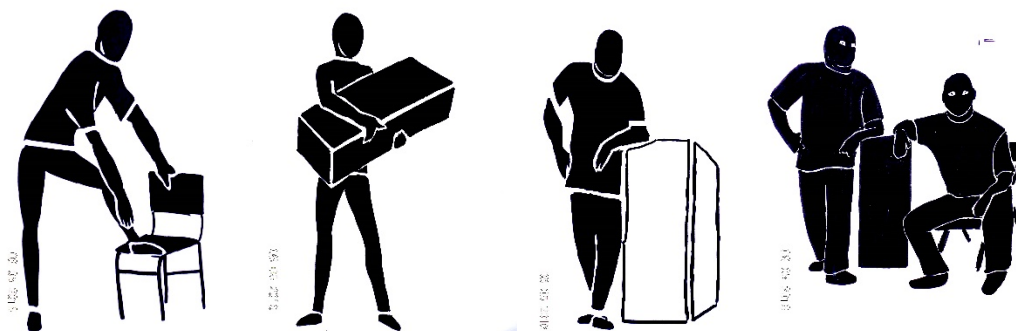
Οι εργαστηριακές ασκήσεις αφορούσαν την εκφραστική και την γλώσσα του σώματος, τις εκφράσεις του προσώπου, την σχέση της ανθρώπινης φιγούρας με τον χώρο, καθώς και την δημιουργία μικρών αφηγηματικών ακολουθιών και την εικονογράφησή τους με κάποιες από τις τεχνικές που διδάχτηκαν.

Αναλυτικά οι τεχνικές που διδάχτηκαν στο εργαστήριο με παραδείγματα από τα έργα που δημιούργησαν οι μαθητές:

Σκούρα μορφή με λευκά φώτα και λευκή μορφή με μαύρα περιγράμματα και λεπτομέρειες. Αναφορά στη μελανόμορφη και την ερυθρόμορφη τεχνική που συστηματοποίησαν οι αρχαίοι Έλληνες.

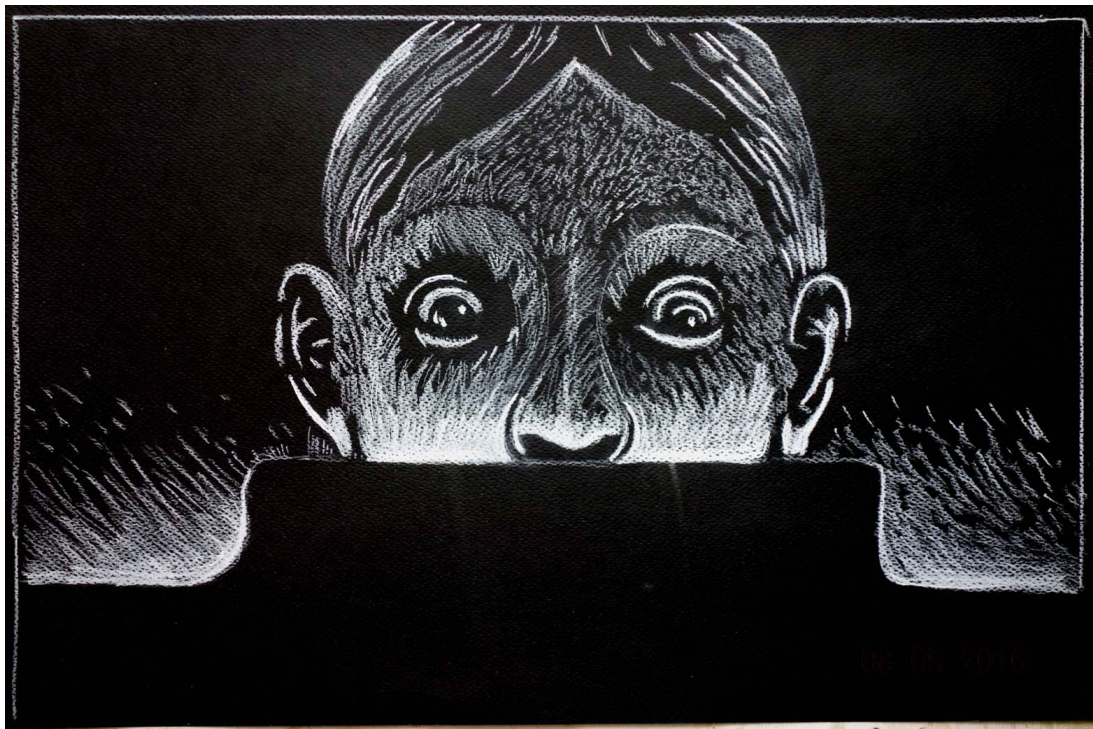
Η τεχνική διδάχτηκε με ασκήσεις λιγόλεπτες, με πόζες από ζωντανά μοντέλα.

Συνδυασμοί των δύο τεχνικών με σχεδιασμό και στοιχεία του χώρου με αναφορές σε σύγχρονους δημιουργούς.

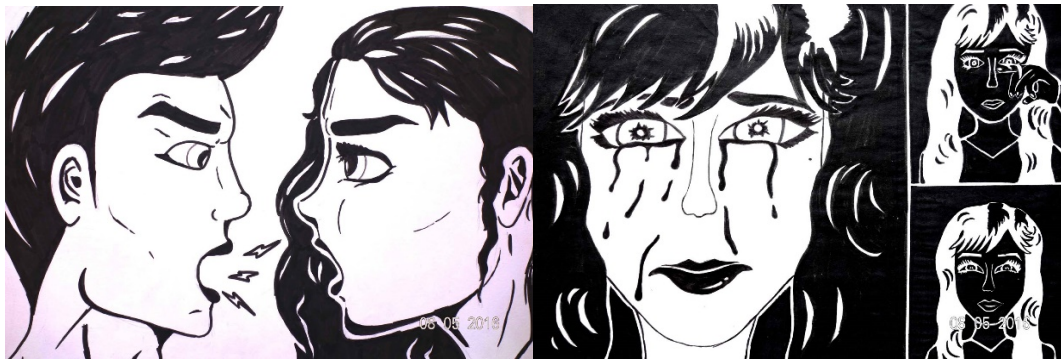
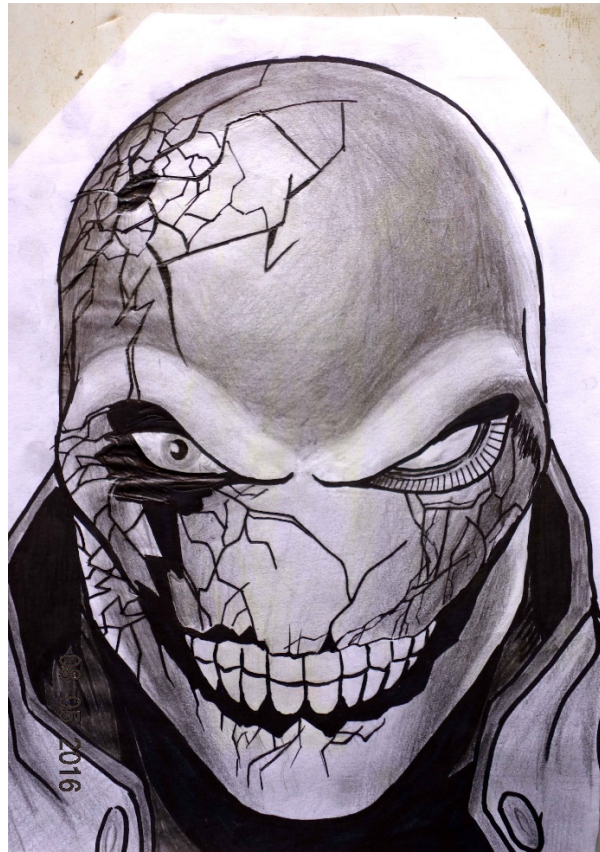
Σχεδιασμός των φώτων με λευκό πάνω σε μαύρη επιφάνεια.

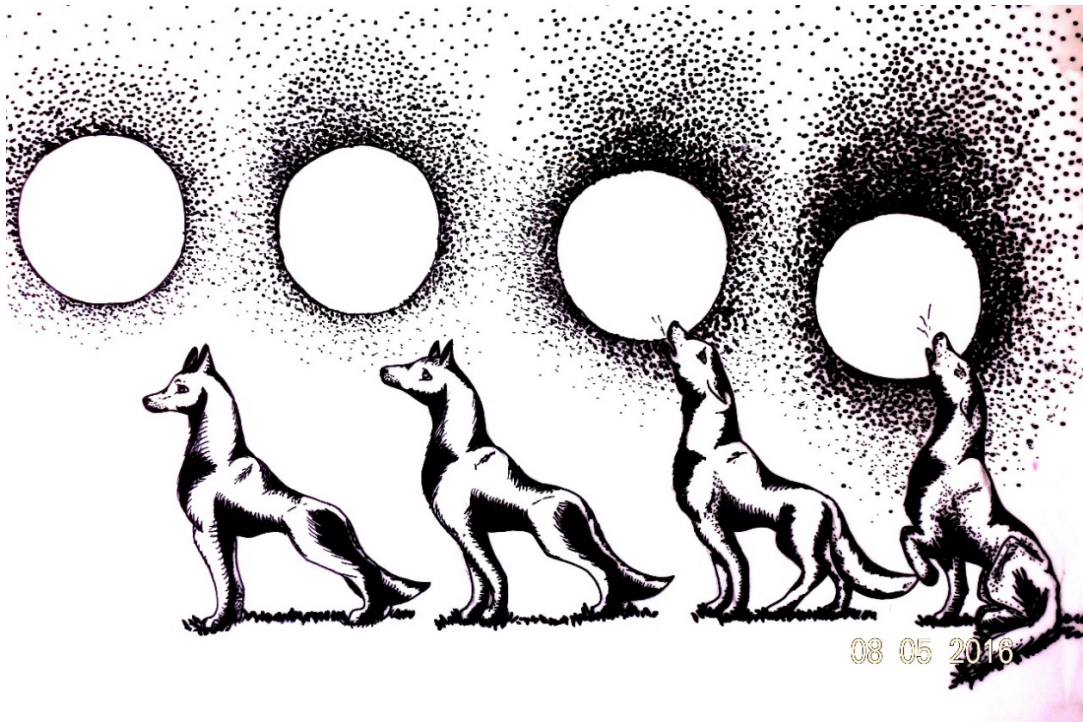
Απλοποίηση σε τονικότητες λευκού- γκριζών- μαύρου.

Εκφράσεις προσώπου.

Ασκήσεις διαδοχικών χρονικών κινήσεων.

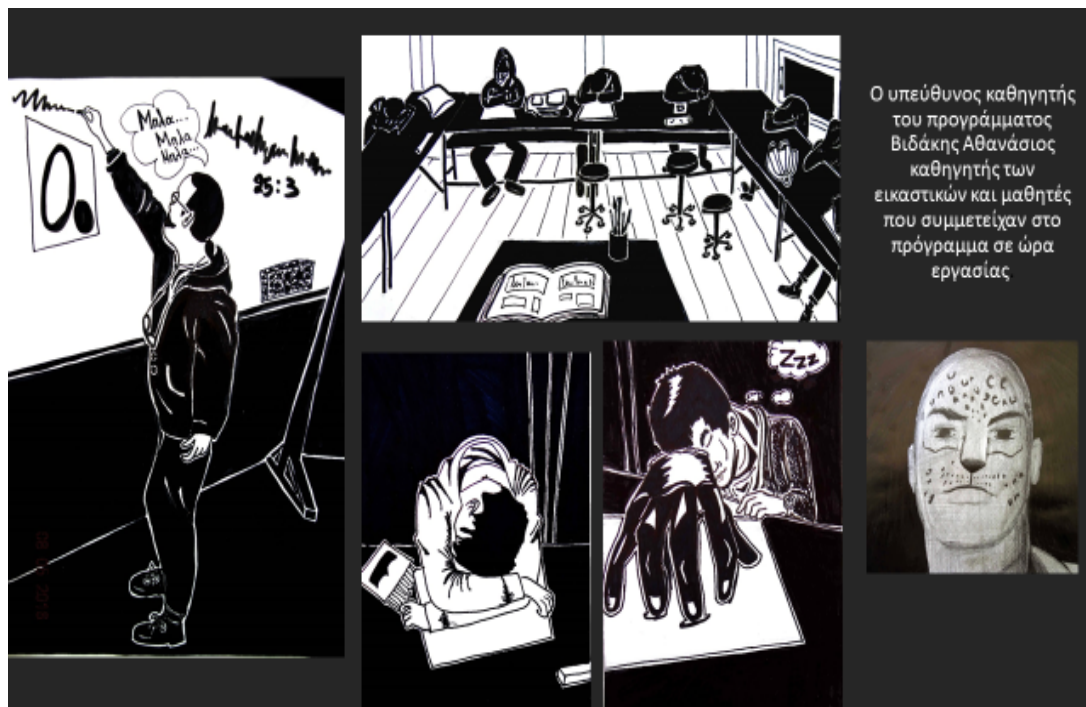
Δημιουργία σύντομων αφηγήσεων.

Η χρήση του χρώματος και οι τεχνικές του.

Πρόθεση του συντονιστή ήταν το πρόγραμμα να αποτελέσει αφορμή για την δημιουργία προγραμμάτων και δράσεων με αντικείμενο την γλώσσα των εικόνων. Ζητήθηκε στην αρχή της χρονιάς συνεργασία από τους φιλόλογους καθηγητές που διδάσκουν το μάθημα της δημιουργικής γραφής στην ειδικότητα του θεάτρου αλλά και τους καθηγητές της δραματικής τέχνης και του χορού. Υπήρξε ενδιαφέρουσα αλληλεπίδραση, ανταλλαγή εμπειρίας και συνεργασίες. Κατά την υλοποίηση του προγράμματος δοκιμάστηκαν σχεδιαστικές τεχνικές που έδωσαν την ευκαιρία στους μαθητές να εκφραστούν με αρτιότητα και συγκεντρώθηκε το υλικό που παρουσιάστηκε με αποτέλεσμα η όποια μελλοντική του χρήση να γίνει ευκολότερη. Υπήρξε παραγωγική διάδραση ανάμεσα στις γνώσεις του συντονιστή και τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες των μαθητών, γεγονός που αποδεικνύουν οι εικόνες...

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Scott McCloud Κατανοώντας τα κόμιξ- Η αόρατη τέχνη. WebcomicsGR

Scott McCloud Making comics.

Stan Lee and John Buscema Draw-Comics-The-Marvel-Way.

Will Eisner - Theory of Comics & Sequential Art.